

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली - ११००५८

प्राक्षास्त्री, द्वितीयवर्षम् (साहित्य) - षष्ठपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-2023

पत्रम् विषयः

अध्येतुः नाम पञ्जीकरणसंख्या.....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः.....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः

अध्येतुः हस्ताक्षरम् कक्ष

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः:	निर्धारिताङ्कः:	प्राप्ताङ्कः:
खण्डः - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः	
खण्डः - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः	
खण्डः - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः	
पूर्णाङ्कः 100		प्राप्ताङ्कः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु । शुभकामनाः ॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनांकः

प्राक्षास्त्री, द्वितीयवर्षम् (साहित्य) - षष्ठपत्रम्

विषयः - चन्द्रालोकः (द्वितीय एवं पञ्चम मयूख) पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः- 02 x 20 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. चन्द्रालोककारः कः?
2. चन्द्रालोके कति मयूखाः सन्ति?
3. दोषस्य सामान्यं लक्षणं किम्?
4. श्रुतिकटुत्वदोषस्य लक्षणं किम्?
5. च्युतसंस्कृतिदोषस्य उदाहरणं किम्?
6. लौहितादौ शोणितादिप्रयोगतः को दोषो भवति?
7. दैवतादिशब्दे पुलिलङ्घतादिकं कस्य लक्षणम्?
8. अश्लीलदोषस्य लक्षणं किम्? कतिविधं सः?
9. सन्दिग्धदोषस्य उदाहरणं किम्?
10. ग्राम्यदोषस्य लक्षणोदाहरणं लिखत।
11. असमर्थदोषस्य उदाहरणं लिखत।
12. वाक्यगतदोषाः कति सन्ति?
13. रसायनुचिते वर्णे सति कः दोषः?
14. अनपेक्षितस्य पदस्य प्रयोगे कः दोषः भवति?
15. किं नाम कष्टत्वम्?
16. अनौचित्यं कुत्र भवति?
17. उपमालङ्घारस्य उदाहरणं किम्?
18. “गगनं गगनाकारं सागरः सागरोपमः” इति पद्यं कस्योदाहरणम्?
19. ‘कमलमिव मुखम्’ इत्यत्र किम् उपमानपदम्?

20. रूपकालंकारस्य लक्षणं किम्?
21. 'अपद्गुति' अलङ्घारस्य लक्षणं किम्?
22. 'मन्ये शङ्के ध्रुवम्' इत्यादिपदानि कस्य अलङ्घारस्य वाचकानि?
23. हारादिवत् के भवन्ति?
24. आचार्यजयदेवमते अलङ्घाराः कर्ति?
25. 'अमन्दानन्दसन्दोह-स्वच्छन्दास्पदमन्दिरम्' इति कस्योदाहरणम्?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. सोदाहरणं यमकालङ्घारं विवृणुत।
2. पददोषाणां नामानि विलिख्य एकस्य दोषस्य लक्षणोदाहरणं प्रस्तुवत।
3. च्युतसंस्कृतिदोषं सोदाहरणं विविच्यताम्।
4. उपहतलुप्तविसर्गयोः लक्षणं सोदाहरणं प्रस्तौतु।
5. विरुद्धदोषस्य लक्षणं विलिख्य तस्य भेदान् सोदाहरणं निरूपयत।
6. उपमारूपकयोः को भेदः।
7. अनुप्रासालङ्घारः कर्तिविधः नामानि लिखत।
8. अलङ्घारभेदविषये प्राचीनाचार्याणां मतम् उपस्थापयत।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains Three questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. सोदाहरणमुपमालङ्घारो वर्णनीयः।
2. जयदेवस्य जीवनवृत्तं विमृशत।
3. दोषस्य सामान्यं लक्षणं किम्? शब्दगतदोषाः कर्तिधा विभक्ता इति व्याख्यायताम्।

